

НЕНАД БИНГУЛАЦ*
Правни факултет за привреду и
правосуђе
Нови Сад
СЛОБОДАН МАЛЕШИЋ
МУП Републике Србије

УДК 341.24(497.11):341.24(430+73)

Прегледни рад
Примљен: 05.05.2018
Одобрен: 29.05.2018
Страна: 611-622

КОМПАРАТИВНИ ПРИКАЗ ИНСТИТУТА СПОРАЗУМА О ПРИЗНАЊУ ПРЕКРШАЈА У СЈЕДИЊЕНИМ АМЕРИЧКИМ ДРЖАВАМА, НЕМАЧКОЈ И СРБИЈИ

Сажетак: Споразум о признању прекршаја представља специфичност која се огледа у томе што у законом предвиђеним околностима, окривљени и овлашћени подносилац захтева, уз постојање обостране воље преговарају око висине и врсте прекршајне санкције, након што окривљени прихвати прекршајну одговорност. Позитивно-правно предвиђање овог института релативно је ново у домаћем прекршајном праву, те стога га је потребно додатно сагледавати. Иако поједини процесни сегменти овог института покрећу питања његове оправданости, посебно сврхе кажњавања услед могућности договора око висине и врсте санкције, његова примена је све распрострањенија како код нас, тако и у свету. Значај примене овог института је у томе што се постиже процесна ефикасност судског поступка, смањење трошкова суда и мање процесно оптерећење процесних субјеката. Циљ овог истраживања је да се укаже на позитивно-правно предвиђање овог института у Закону о прекршајима у Србији са упоредном приказом на који начин се споразум о признању прекршаја предвиђа у Немачком законодавству и законодавству Сједињених Америчких Држава.

Кључне речи: споразум о признању прекршаја, позитивно-правно предвиђање, упоредни приказ, споразум о признању прекршаја у Немачкој, споразум о признању прекршаја у САД

Уводна разматрања

Институт споразума о признању прекршаја произилази из института споразума о признању кривичног дела, те стога се на такав начин мора и разматрати посебно када се сагледавају разлози за настанком овог правног института.

Споразум о признању прекршаја представља релативно нов институт у домаћем прекршајном законодавству, а предвиђа се ступањем на снагу Закона о прекршајима са почетка 2014. године.

* nbingulac@pravni-fakultet.info

Споразум о признању прекршаја преузет је из Законика о кривичним поступку који је са изменама и допунама из 2009. године предвидео институт споразума о признању кривице. У каснијим изменама и допунама закона уследиле су поједине промене које се односе на овај институт, али њихова хронологија није од значаја за тематику овог истраживања.

Иако је фокус на компаративном приказу законодавног решења како би се указало на могућа апликативнија решења, потребно је ипак у најрађим цртама назначити да на значај споразума о признању прекршаја.

Значај споразума о признању прекршаја огледа се у томе да се брже и ефикасније оконча судски процес и да се на тај начин постигне знатно процедурално ефикаснији прекршајни поступак. Учесталом применом овог института постигнуће се смањење броја предмета у раду што ће у знатној мери повећати ефикасност суда и у оним поступцима у којима закон није предвидео могућност споразума, али „убрзавање поступка“ никако не сме да буде на штету других процесних прекршајних начела.

Нужно је постојање законских предуслова, у смислу под којим околностима је могуће закључити споразум о признању, али и најважнији елемент који се односи на вољу странака да се закључи споразум, што се огледа кроз иницијацију преговора, прихватање прекршајне одговорности и постизање договора око висине и врсте прекршајне санкције.

Приказ института споразума о признању у Сједињеним Америчким Државама

Сједињене Америчке Државе представљају, на неки начин, синоним за институт споразума о признању јер се настанак и прва примена управо односи на њихово законодавство.

Многи аутори указују на то да је један од најпрепознатљивијих елемената кривичног поступка управо споразум о признању кривичног дела, иако се ради о институту, тј. процесном механизму који не постоји изворно у америчкој кривичној процедури. Исти аутори истичу да је јасно да кривични поступак Сједињених Америчких Држава проистиче из *common law* система, тј. из Енглеске, али је посебност у томе што тај правни систем не познаје могућност споразумевања тужиоца и окривљеног, а и признање се у Енглеској сматра и третира као доказ од врхунске важности (*regina probationem*) услед чега се не морају изводити други докази или није потребно извођење свих доказа током поступка.¹

Разумевање за постојање и широко примењивање овог института у Сједињеним Америчким Државама произилази из инквизиторског поступка. Када је реч о распрострањености његове примене, исти аутори наводе да се на нивоу држава, али и на савезном нивоу, најмање 90% кривичних случајева завр-

¹ Шкулић, Милан, *Кривично процесно право*, Правни факултет Универзитета у Београду, 2015, стр. 332–333.

ши споразумом о признању, тј. не буду процесуирана пред судом, услед постигнутог договора између браниоца и оптуженог.²

Статистике које се тичу постизања споразума најчешће се односе само на кривична дела, а у знатно мањој мери су доступни подаци за прекршаје.

Пре него што се ближе укаже на питање споразума о признању прекршаја у Сједињеним Америчким Државама, потребно је назначити да свака држава има своје законе, а да Вашингтон Д. Ц. има посебне законе, док наравно, постоје и савезни. Када је реч о кривичном и прекршајном поступку постоје велике сличности између њих.

Због неспорне целисходности разматрање проблематике споразума о признању прекршаја сагледаће се кроз неке од поменутих закона.

Споразум о признању који се односи на прекршаје у држави Њу Џерси предвиђа се Правилем 7:6-2 под називом Споразуми и Споразуми о признању пред прекршајним судовима.³

Овим правилом, у тачки А1, предвиђа се да се може прихватити кривица (прекршајна одговорност) и да се на основу тога може постићи споразум о признању прекршаја. Затим, предвиђа се још да када окривљени није прихватио кривицу или и у одређеним околностима када је прихваћена, суд може одбити прихватање споразума о признању прекршаја.

У истој тачки, а на основу Правила 7:6-2, 7:6-3 и 7:12-3 предвиђа се да суд неће прихватити признање кривице без претходног личног обраћања оптуженог и без његовог саслушања, приликом којег он мора бити свестан да прихватањем кривице разуме оптужницу и дело које му се ставља на терет, али и све законске последице које произилазе из прихватања кривице.

Када окривљени прихвата кривицу без присуства браниоца, суд је у обавези да му предочи законске последице и могућност да ангажује браниоца, о чему се саставља записник.

Истом тачком Правила предвиђа се да на захтев оптуженог, суд може, у тренутку прихватања потврдног изјашњавања о кривици одредити да се изјашњавање о кривици не може користити и у другим поступцима. У случајевима када оптужени одбије да се изјасни о својој кривици, односно о њеном прихватању или се брани ћутањем, или ако суд одбије да прихвати прихватање кривице, суд ће сматрати да се окривљени изјаснио да није крив, односно да не прихвата прекршајну одговорност. Поред поменутог, у овој тачки се још предвиђа и могућност да суд може да саслуша сведоке на околности о постојању прекршајне одговорности, односно кривице, те након тога ако заузме став да прихватање кривице није основано, суд ће одбити да прихвати споразум о признању прекршаја пре него што дође до одлучивања о врсти и висини казне.

Правилем 7:6-2, у тачки А2, предвиђа се да у споразуму за признање прекршаја за правна лица, и то на начин да ако је окривљени корпорација, пар-

² *Ibid.*, стр. 334–335.

³ Закони и правила државе Њу Џерси о споразуму о признању прекршаја, преузето са: <https://www.judiciary.state.nj.us/2007rules/rule7-06-02.pdf>, 01.05.2018.

тнерство или неакционарско удружење, о својој одговорности се мора изјаснити преко овлашћеног лица или агента или да се одреди правни заступник у случајевима када није обавезно присуство браниоца. У случајевима када се правно лице на поменути начин не изјасни о својој прекршајној одговорности, суд ће сматрати да се правно лице изјаснило да не прихвата кривицу.⁴

Правилем 7:6-2, у тачки Б, предвиђа се повлачење предлога споразума о признању прекршаја и то на начин да се повлачење предлога може извршити до изрицања пресуде. У посебним околностима суд може дозволити да је повлачење предлога могуће и након поменутог и то како би се исправила очигледна „неправда“.

Правилем 7:6-2, у тачки Ц, предвиђа се условни споразум о признању.⁵ Овим институтом предвиђа се могућност да окривљени резервише или задржава право на жалбу за поједина правна питања пре него што се споразум о признању потврди. О примени овог облика споразума одлуку доноси суд, а окривљени добија могућност да повуче предлог за постизање споразума о признању.

Правилем 7:6-2, у тачки Д, предвиђају се услови споразума о признању. На првом месту истиче се да се споразум може закључити само у складу са Смерницама и Коментарима који су издати од стране Врховног суда⁶ и под условом:

- 1) да је захтев за покретање поступка поднет од стране тужилаштва;⁷
- 2) да окривљени има браниоца или да се одрекао права на браниоца;
- 3) да је оштећени упознат о споразуму;
- 4) да одлука о споразуму о признању прекршаја не утиче на одлуке кривичног суда без сагласности надлежног тужилаштва;
- 5) да приликом одређивања санкције она не може бити мања од предвиђеног минимума за тај прекршај.

На крају овог правила предвиђено је још да ће суд извршити надзор над споразумом о признању како не би били нарушени „интереси правде“.

У поменутих смерницама, између осталог, предвиђају се одређена ограничења која се углавном односе на саобраћајне прекршаје, па се тако наводи да се споразум о признању прекршаја не може закључити за вожњу под утицајем алкохола или одређених лекова (дрогe).⁸

Из претходно изнетог произилази да иако је споразум о признању прекршаја најчешће инициран од стране тужиоца, уз сагласност полиције, коначна

⁴ New Jersey Judiciary, Rule 7:6. Arraignment, Pleas, преузето са: www.judiciary.state.nj.us/2007rules/rule7-06-02.pdf, 01.05.2018.

⁵ Conditional guilty pleas (1980), Harvard Law Review, vol. 93, no. 3, p. 564.

⁶ Више о Смерницама и Коментарима Врховног суда видети у: Appendix To Part VII Guidelines for operation of plea agreements in the municipal courts of New Jersey Guideline, преузето са: www.judiciary.state.nj.us/rules/plea.pdf, 22.10.2015.

⁷ Municipal prosecutor, the County prosecutor, or the Attorney General.

⁸ Appendix To Part VII Guidelines for operation of plea agreements in the municipal courts of New Jersey Guideline, Guideline 4. Limitation.

одлука о прихватању споразума зависи од суда. Суд споразум не мора да прихвати ни када је он постигнут између тужиоца и окривљеног. Од 2000. године у Њу Џерсију су донети нови закони који су додатно убрзали могућност закључења споразума, посебно оних који се односе на саобраћајне прекршаје.⁹

У прилог поменутом, потребно је још навести да у појединим америчким савезним државама, као што је то Калифорнија, а конкретно се мисли на град Сан Дијего, прекршајни судови имају много активнију улогу приликом закључења споразума о признању – не само што се преговори одвијају у судским просторијама него се током пред-преговора одређује судија који их надзире.¹⁰

Познато је да је споразум о признању веома заступљен у Сједињеним Америчким Државама, али и данас се могу чути поједине расправе на ову тему. Најчешће се може чути став да се услед непостојања судског поступка не стиче утисак задовољења правде.

Одговори на ове ставове односе се на то да када прекршајни суд спроводи суђење за релативно мањи саобраћајни прекршај, оно у одређеним случајевима захтева суђење пред поротом, укључујући осам поротника и неколико сведока. Такво суђење може трајати један или више дана, што повећава трошкове дневница пороте, али и трошкове суда и судије, тужиоца и полиције. Ови трошкови се додатно могу повећати, посебно када се ради о прековременом раду. Мањи судови могу да имају и преко 120.000 поступака годишње, а ако се узме за пример Прекршајни суд из Френклина у савезној држави Охајо, који има само 15 судија и око 30 тужилаца који руководе и грађанском парницом, јасно је да се овим ресурсима никако не би могла постићи одговарајућа ефикасност суђења.¹¹

Приказ института споразума о признању у Савезној Републици Немачкој

Немачко законодавство, представља једно од значајнијих европских законодавстава. Оно у својој пракси препознаје систем преговора и договора изван суда. Иако је институт споразума о признању кривике релативно млад правни институт, из разлога јер је формално уведен у немачко кривично законодавство тек средином 2009. године. на основу статистичких података, око 50% предмета решава се управо неком врстом договора.¹²

Разматрање овог института са правнотеоријског аспекта указује на то да од 1980. године споразум о признању постепено почиње да се примењује у правном систему Немачке. Постојала је специфичност у односу на споразум о

⁹ Municipal Court Administrative Offices, преузето са: www.hasbrouck-heights.nj.us/general/court1.html, 01.05.2018.

¹⁰ McCoy, Candace, Politics and Plea Bargaining: Victims' Rights in California, University of Pennsylvania Press, 1993, p. 114.

¹¹ Ohio State Bar Association, Plea Bargains in Criminal and Traffic Cases, преузето са: www.ohioabar.org/ForPublic/Resources/LawYouCanUse/Pages/LawYouCanUse-587.aspx, 01.05.2018.

¹² Николић, Мирјана, Петровић, Жељка, Башић, Снежана, *et al.*, *Приручник за примену споразума о признању прекршаја*, Удружење судија прекршајних судова Републике Србије, 2014, стр. 14.

признању који је постојао у Сједињеним Америчким Државама, јер признање није „заменявало“ суђење, већ га је само скраћивало. За разлику од законодавства Сједињених Америчких Држава, у којем тужилац може да не покрене суђење услед признања одговорности, у тадашњем немачком законодавству судски поступак се покретао и суд је доносио коначну одлуку.¹³

Постоје многа мишљења која указују на то да је управо у Немачкој започела прва примена овог до тада искључиво америчког института, али постојала је правна празнина – споразум о признању није био законски регулисан иако је био примењиван.¹⁴

Потребно је прецизирати формално непостојање овог института све до 2009. године. По појединим аутора законодавно нерегулисање овог института постојало је због изузетно снажног „утицаја“ начела легалитета, посебно када је у питању кривично гоњење, јер није било могуће уопште узети у разматрање могућност признања кривице уз договор са оптуженим.¹⁵

У прилог поменутом, а првенствено се мисли на споразуме који су постигани без законског утемељења, потребно је још навести и податак да је тада спроведено истраживање које се односило управо на ово питање. Резултати су показали да у кривичним поступцима за тешка кривична дела „неформалне“ споразуме о признању подржава 77% судија, 72% тужилаца и 51% бранилаца. Током истраживања, разматрани су и они поступци у којима је постојање доказа отежано или доведено у питање. У овим случајевима, резултати истраживања показују да је споразум о признању подржало 91% судија, 90% тужилаца и 53% бранилаца. Када је реч о оптуженима, из истраживања се може видети да споразум подржава 76% оптужених малолетника, 89% пунолетних и 91% оптужених који су први пут извршили неко кривично дело.¹⁶

У немачком законодавству је предвиђено више врста споразума. Поред споразума о признању кривице, односно одговорности и споразума о висини казне, предвиђа се и споразум о одлагању гоњења (члан 153а Законика о кривичном поступку), али тај споразум није од посебног значаја за овај сегмент истраживања. Најсврхисходније је разматрање споразума о признању посматрати управо кроз кривичнопроцесно законодавство.

У Закону о кривичном поступку, у члану 257ц, предвиђа се споразум о признању. Овим чланом се предвиђа да се споразумом могу постићи правне последице које би могла да има и пресуда, а да се ове правне последице односе и на касније одлуке и учеснике у поступку. Основна карактеристика овог спо-

¹³ Cheesman, Samantha, *Comparative perspectives on plea bargaining in Germany and the U.S.A.*, Faculty of Law and Political Science, University of Szeged, 2014, pp. 133–134. и Langbein, John, *Land without plea bargaining: how the Germans do it*, Michigan Law Review, vol. 78, 1979, pp. 206.

¹⁴ Шкулић, Милан, *Основи упоредног кривичног процесног права и проблеми реформе кривичног поступка*, у Зборнику: Казнена реакција у Србији, први део, ур. Игњатовић, Ђ., Crimen, 2011 стр. 108.

¹⁵ Langer, Máximo, *From Legal Transplants to Legal Translations: The Globalization of Plea Bargaining and the Americanization Thesis in Criminal Procedure*, Harvard International Law Journal, 2004, vol. 45, no. 1, pp. 39

¹⁶ Турађанин, Вељко, *Споразум о признању кривице у кривичном процесном праву Немачке*, Педесето саветовање Српског удружења за кривичноправну теорију и праксу, ур. Бејатовић, С., Српско удружење за кривичноправну теорију и праксу, 2016, стр. 303–304.

разума јесте та да мора да садржи признање о извршењу дела, док се о осуђујућој пресуди, али и о превентивним мерама не може преговарати. Затим, законодавац је предвидео да ће суд одлучити о могућем споразуму о признању, при чему такође може да укаже на распон казне који је законом предвиђен за дело за које се закључује споразум. Споразум ће се сматрати закљученим када предлог који износи суд прихвати и окривљени и државни тужилац. Поред поменутог, овим чланом се још предвиђа да суд не мора да прихвати споразум о признању ако нису узете одређене околности у разматрање или ако су се појавиле нове чињенице које могу да утичу на врсту и висину казне, односно санкције. Неприхватање споразума је такође могуће и у случајевима када се током поступка утврди да је било неосновано признање.¹⁷

Наредни споразум који се предвиђа је поразум о висини казне, и то чланом 407 Закона о кривичном поступку.

Поменути чланом предвиђа се да тужилац може, када се ради о блажим прекршајима, поднети писмени захтев суду пред којим се води поступак. Поднесак суду представља казнени налог који садржи опис извршеног дела и предлог санкције. Закон предвиђа да то могу да буду следеће санкције: новчана казна; условна осуда до једне године; одузимање возачке дозволе до две године; забрана професионалног бављења животињама, њихово држање или трговина њима у трајању од једне до три године; одузимање предмета; онеспособљавање предмета и јавно објављивање пресуде. Да би се казнени налог могао спровести и да би био валидан, мора бити одобрен од стране суда и прихваћен од стране окривљеног.¹⁸

У случајевима када оптужени не прихвати казнени налог, наставиће се редовни судски поступак у којем суд може изрећи знатно теже санкције од првобитно „понуђених“ од стране тужилаштва.

Поједини аутори указују на то да се у стручним разматрањима често може чути питање које се односи на то да ли тужилац користи у одређеном степену усмено присиљавање оптуженог да прихвати казнени налог, управо због чињенице да је вероватно да и ако буде био кажњен, да ће то бити са тежом санкцијом. Исти аутори напомињу и да „полазна тачка заснивања правог споразума о признању“ представља управо споразум о казни. По статистичким показатељима, у немачком законодавству се овај споразум закључује у око 35% случајева.¹⁹

Из претходно изнетог може да се види да суд у Немачкој има нешто активнију улогу приликом закључења споразума у односу на друге земље. Поред тога што врши надзор над законодавном оправданошћу сваког предлога споразума понаособ, његова друга улога је страначка.²⁰

¹⁷ Strafprozeßordnung in der Fassung der Bekanntmachung vom 7. April 1987 (BGBl. I S. 1074, 1319), die zuletzt durch Artikel 4 Absatz 5 des Gesetzes vom 11. Oktober 2016 (BGBl. I S. 2226) geändert worden ist.

¹⁸ *Ibid.*

¹⁹ Турањанин, Вељко, *Споразум о признању кривице у кривичном процесном праву Немачке, оп. cit.*, стр. 306.

²⁰ Више о томе у: Turner, Jenia, *Judicial Participation in Plea Negotiations: A Comparative View*, *The American Journal of Comparative Law*, 2006, vol. 54, pp. 518–519.

Аутори који су се ближе бавили проблематиком споразума о признању у немачком законодавству назначили су његове основне карактеристике, а то су: да оптужени признаје дело и одговорност на главном претресу, да у процесу преговарања учествују све стране које учествују и у поступку и да се не предвиђа тачно одређена казна, већ горња граница коју иста неће прећи.²¹

Законодавно предвиђање споразума о признању прекршаја у актуелном Закону о прекршајима

Закон о прекршајима из 2016. године²², питање споразума о признању прекршаја уредио је на начин који ће бити указан у наставку овог дела рада.

Законодавац је предвидео закључивање споразума на начин да када се прекршајни поступак води за један прекршај или за више прекршаја у стицају, овлашћени подносилац захтева, усмено или писано, може предложити окривљеном и његовом браниоцу закључење споразума о признању прекршаја, односно окривљени и његов бранилац могу овлашћеном подносиоцу захтева предложити закључење таквог споразума.

Затим, када се упуту поменути предлог, странке и бранилац могу преговарати о условима признања прекршаја који се окривљеном стављају на терет.

Споразум о признању се подноси судији до доношења првостепене одлуке.

Споразум о признању се не може закључити у вези са прекршајем за који се издаје прекршајни налог.

Садржину споразума, законодавац је предвидео у члану 234. Садржина споразума је обавезна и мора да садржи седам елемената и то:

- 1) опис прекршаја који се окривљеном ставља на терет;
- 2) признање окривљеног да је учинио прекршај из тачке 1;
- 3) споразум о врсти и висини казне, односно о другим прекршајним санкцијама које ће окривљеном бити изречене;
- 4) изјаву овлашћеног подносиоца о одустајању од прекршајног гоњења за прекршаје који нису обухваћени споразумом о признању;
- 5) споразум о трошковима прекршајног поступка, о одузимању имовинске користи прибављене прекршајем, о повраћају предмета прекршаја и о имовинскоправном захтеву, уколико је поднет;
- 6) изјаву о одрицању странака и браниоца од права на жалбу против одлуке суда донесене на основу прихватања споразума о признању;
- 7) потпис странака и браниоца.

У другом ставу овог члана законодавац је прописао да у споразуму о признању прекршаја овлашћени подносилац захтева и окривљени се могу са-

²¹ Kersch, Martin, *Plea Bargaining in South Africa and Germany*, Stellenbosch, 2013, pp.5. и Турањанин, Вељко, *Споразум о признању кривице у кривичном процесном праву Немачке, op. cit.*, стр. 307.

²² Закон о прекршајима, Сл. гласник Р. Србије, бр. 65/2013, 13/2016 и 98/2016 – одлука УС

гласити о изрицању окривљеном казне која, по правилу, не може бити испод законског минимума за прекршај који се окривљеном ставља на терет.

Законодавац је предвидео у члану 235. да о споразуму о признању одлучује суд, који споразум може одбацити, усвојити или одбити и да ће суд споразум о признању одбацити ако је поднет након доношења првостепене одлуке. Против решења о одбацивању споразума о признању жалба није дозвољена.

Одлуку о споразуму о признању прекршаја (члан 236), одређено је на начин да ће суд пресудом усвојити споразум о признању ако на основу споразума утврди:

- 1) да је окривљени свесно и добровољно признао прекршај, односно прекршаје који су предмет захтева и да је искључена могућност признања окривљеног у заблуди;
- 2) да је споразум закључен у складу са одредбама члана 234. Закона о прекршајима;
- 3) да је окривљени потпуно свестан свих последица закљученог споразума, а посебно да у потпуности разуме да се споразумом одриче права на суђење и улагање жалбе против пресуде суда донете на основу решења о усвајању споразума;
- 4) да споразумом о признању нису повређена права оштећеног.

Затим, истим чланом предвиђено је да када није испуњен један или више услова из овог члана, суд ће донети решење којим се одбија споразум о признању. Признање окривљеног дато у споразуму који од суда није прихваћен, не може бити доказ у прекршајном поступку.

Када поменуто решење постане правноснажно, споразум и сви списи који су са њим повезани издвајају се у посебне списе и уништавају се пред судом, о чему се саставља службена белешка у том посебном предмету.

На крају ово члана, законодавац је још предвидео и да одлука суда о споразуму о признању доставља се овлашћеном подносиоцу захтева и окривљеном, односно браниоцу ако га има.

Жалба против одлуке о споразуму о признању прекршаја, предвиђена је чланом 237, на начин да се против решења суда о одбијању споразума о признању, жалба може изјавити у року од осам дана од дана када је решење достављено од стране овлашћеног подносиоца захтева, окривљеног и његовог браниоца.

Истим чланом још се предвиђа да против пресуде суда о усвајању споразума о признању није дозвољена жалба.

На крају, законодавац је уредио питање пресуде о усвајању споразума о признању прекршаја чланом 238. и то на начин да пресудом којом усваја споразум о признању суд окривљеног оглашава одговорним и изриче му казну, односно другу прекршајну санкцију и одлучује о осталим питањима предвиђеним у споразуму о признању.

Пресуда мора одговарати садржају споразума о признању и мора да садржи и податке из члана 251. Закона о прекршајима, а који се односи на садржину изреке пресуде којом се окривљени оглашава одговорним за прекршај.

Поменуто пресуда доставља се лицима из члана 256. Закона о прекршајима, а који се односи на достављање пресуде учесницима у поступку.

Овим чланом још се предвиђа да ако је споразумом о признању предвиђено одустајање овлашћеног подносиоца захтева од прекршајног гоњења за прекршаје који нису обухваћени споразумом о признању, суд у односу на те прекршаје доноси пресуду из члана 253. Закона о прекршајима.

Закључна разматрања

Споразумом о признању прекршаја омогућава да се у законом предвиђеним околностима брже и ефикасније оконча судски поступак, чиме се постиже знатно процедурално ефикаснији прекршајни поступак, у смисли уштеде времена рада суда, бржег изрицања прекршајне санкције, знатно умањење трошкова поступка и др.

Споразум о признању прекршаја је релативно млад институт у прекршајном законодавству Републике Србије. Институт је преузет из кривичног законодавства, али и тамошња његова примена исто се подводи под законодавну новину.

Овај веома комплексан институт својом применом доводи у питање улогу суда, у смислу да суд поред надзорне функције не утиче на договор између окривљеног и овлашћеног подносиоца захтева приликом преговора о висини и врсти казне те се стога и покреће питање да ли се постиже сврха кажњавања, али и да ли је овлашћени подносилац захтева меродаван да разматра и процењује висину казне или друге прекршајне санкције за конкретни прекршај, док с друге стране посматрано, поред процесне ефикасности и смањења трошкова суда, смањује се оптерећењер процесних субјеката али и суда.

Циљ овог рада је био да се укаже на позитивноправна решења која се предвиђају у Немачком законодавству и законодавству Сједињених Америчких Држава, како би се боље могла разумети и размотрити њихова законодавна решења.

Ово истраживање представља само почетак будућег прецизнијег разматрања ове проблематике које би по потреби требало да сагледа процесна искуства али и постигнуте ефекте споразума о признању, поменутих законодавстава, а по потреби и искористити она законодавна решења чијом би се применом у нашем законодавству постигла боља сврха кажњавања у смислу специјалне и генералне превенције.

Литература:

1. Appendix To Part VII Guidelines for operation of plea agreements in the municipal courts of New Jersey Guideline, preuzeto sa: www.judiciary.state.nj.us/rules/plea.pdf, 01.05.2018.
2. Appendix To Part VII Guidelines for operation of plea agreements in the municipal courts of New Jersey Guideline, Guideline 4. Limitation
3. Закон о прекршајима, Sl. glasnik R. Srbije, br. 65/2013, 13/2016 i 98/2016 – odluka US

4. Conditional guilty pleas, *Harvard Law Review*, vol. 93, no. 3, 1980.
5. Kerscher, Martin, *Plea Bargaining in South Africa and Germany*, Stellenbosch, 2013.
6. Langbein, John, *Land without plea bargaining: how the Germans do it*, *Michigan Law Review*, vol. 78, 1979, pp. 204-225.
7. Langer, Máximo, *From Legal Transplants to Legal Translations: The Globalization of Plea Bargaining and the Americanization Thesis in Criminal Procedure*, *Harvard International Law Journal*, 2004, vol. 45, no. 1, pp. 2-64.
8. McCoy, Candace, *Politics and Plea Bargaining: Victims' Rights in California*, University of Pennsylvania Press, 1993.
9. Municipal Court Administrative Offices, preuzeto sa: www.hasbrouck-heights.nj.us/general/court1.html New Jersey Judiciary, Rule 7:6. Arraignment, Pleas, preuzeto sa: www.judiciary.state.nj.us/2007_rules/rule7-06-02.pdf, 01.05.2018.
10. New Jersey Judiciary, Rule 7:6. Arraignment, Pleas, preuzeto sa: www.judiciary.state.nj.us/2007_rules/rule7-06-02.pdf, 01.05.2018.
11. Nikolić, Mirjana, Petrović, Željka, Bašić, Snežana *et al.*, Priručnik za primenu sporazuma o priznanju prekršaja, Udruženje sudija prekršajnih sudova Republike Srbije, 2014.
12. Ohio State Bar Association, *Plea Bargains in Criminal and Traffic Cases*, preuzeto sa: www.ohioabar.org/ForPublic/Resources/LawYouCanUse/Pages/LawYouCanUse-587.aspx, 01.05.2018.
13. State of New Jersey – Courts - Zakoni i pravila države Nju Džersi o sporazumu o priznanju prekršaja, preuzeto sa: <https://www.judiciary.state.nj.us/2007rules/rule7-06-02.pdf>, 01.05.2018.
14. Strafprozeßordnung in der Fassung der Bekanntmachung vom 7. April 1987 (BGBl. I S. 1074, 1319), die zuletzt durch Artikel 4 Absatz 5 des Gesetzes vom 11. Oktober 2016 (BGBl. I S. 2226) geändert worden ist.
15. Turner, Jenia, *Judicial Participation in Plea Negotiations: A Comparative View*, *The American Journal of Comparative Law*, 2006, vol. 54, pp. 501–570.
16. Turanjanin, Veljko, *Sporazum o priznanju krivice u krivičnom procesnom pravu Nemačke*, Pedeseto savetovanje Srpskog udruženja za krivičnopravnu teoriju i praksu, ur. Bejatović, S., Srpsko udruženje za krivičnopravnu teoriju i praksu, 2016, str. 295–321.
17. Cheesman, Samantha, *Comparative perspectives on plea bargaining in Germany and the U.S.A.*, Faculty of Law and Political Science, University of Szeged, 2014.
18. Škulić, Milan, *Krivično procesno pravo*, Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu, 2015.
19. Škulić, Milan, *Osnovi uporednog krivičnog procesnog prava i problemi reforme krivičnog postupka*, u Zborniku: Kaznena reakcija u Srbiji, prvi deo, ur. Ignjatović, Đ., *Crimen*, 2011, str. 54-125.

COMPARATIVE REPRESENTATION OF THE INSTITUTE OF PLEA BARGAINING OF MINOR OFFENCE IN THE UNITED STATES OF AMERICA, GERMANY AND SERBIA

Summary: Plea bargaining of minor offence is a specificity that is reflected by the fact that in the circumstances stipulated by the law, the defendant and the authorized applicant, with the existence of mutual will, negotiate the type of misdemeanor sanction after the defendant accepts the misdemeanor liability. The positive legal prediction of this institute is relatively new in domestic misdemeanor law, and therefore it needs to be further consolidated. Although some procedural segments of this institute raises questions of its justification,

especially the purpose of punishment due to the possibility of agreement on the height and type of sanction, its application is more and more widespread in our country and in the world. The significance of the application of this institute is that the procedural efficiency of the court procedure is achieved, the reduction of court costs and the less process burden on process entities. The aim of this research is to point out the positivelegal prediction of this institute in the Law on Misdemeanors in Serbia with a parallel presentation of how the plea bargaining is foreseen in the German legislation and legislation of the United States.

Key words: plea bargaining, positive-legal prediction, comparative overview, plea bargaining in Germany, plea bargaining in the USA